

383

UCHWAŁA SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 22 kwietnia 2009 r.

w sprawie uczczenia pamięci wielkiego Polaka Stefana Korbońskiego (1901—1989)

Senat Rzeczypospolitej Polskiej w 20. rocznicę śmierci Stefana Korbońskiego oddaje hołd mężowi stanu, patriocie, który swoje życie poświęcił walce o wolną, niepodległą Ojczyznę, wybitnemu działaczowi ruchu ludowego.

Stefan Korboński urodził się 2 marca 1901 r. w Praszce. Od 1917 r. należał do Polskiej Organizacji Wojskowej. Uczestniczył w obronie Lwowa. Jako ochotnik wziął udział w wojnie polsko-bolszewickiej. W 1921 r. uczestniczył w trzecim powstaniu śląskim.

Po ukończeniu studiów na Wydziale Prawno-Ekonomicznym Uniwersytetu Poznańskiego w 1925 r. rozpoczął karierę prawniczą. W 1926 r. poparł zamach majowy i stanął po stronie Józefa Piłsudskiego. W 1929 r. przeniósł się do Warszawy. W 1931 r., pod wpływem Macieja Rataja, związał się ze Stronictwem Ludowym, w którym działał do wybuchu II wojny światowej.

We wrześniu 1939 r. uniknął niewoli sowieckiej. Włączył się w podziemną działalność polityczną. W latach 1939—1940 reprezentował Rataja w Głównej Radzie Politycznej przy Służbie Zwycięstwu Polski, a od 1940 do 1941 r. w Politycznym Komitecie Porozumiewawczym. Stanął też na czele Referatu, później Wydziału Walki Cywilnej w Biurze Informacji i Propagandy Komendy Głównej Związku Walki Zbrojnej, jako pełnomocnik ds. walki cywilnej Komendanta Głównego ZWZ i Delegata Rządu RP na Kraj. Wkrótce został szefem Kierownictwa Walki Cywilnej. Po powołaniu w 1943 r. Kierownictwa Walki Podziemnej został jego członkiem, nadal kierując pionem walki cywilnej. W 1941 r. Korboński zorganizował sieć łączności radiowej z Londynem. Od wiosny roku 1942 nadzorował radiostację „Świt”. Miała ona duży wpływ na postawy polskiego społeczeństwa w czasie wojny. Korboński informował świat o hitlerowskich zbrodniach na Żydach i o Powstaniu Warszawskim. W końcu sierpnia 1944 r. został dyrektorem Departamentu Spraw Wewnętrznych Delegatury Rządu RP na Kraj. Po upadku Powstania i opuszczeniu Warszawy uczestniczył w odbudowie struktur Polskiego Państwa Podziemnego. Po aresztowaniu przez NKWD Jana Stanisława Jankowskiego pełnił obowiązki Delegata Rządu RP na Kraj.

W czerwcu 1945 r. został wraz z żoną Zofią aresztowany w Krakowie przez NKWD. Wypuszczono ich po interwencji Stanisława Mikołajczyka, wicepremiera Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej. W latach 1945—1947 Korboński działał w Polskim Stronictwie Ludowym, należał do Rady Naczelnej. W 1947 r. został wybrany do Sejmu. Zagrożony ponownym aresztowaniem przez władze komunistyczne przedostał się za granicę.

W listopadzie 1947 r. osiadł w Stanach Zjednoczonych. Na emigracji kontynuował działalność polityczną. Współtworzył Polskie Stronictwo Ludowe — Odłam Jedności Narodowej. Przewodniczył Polskiej Radzie Politycznej. Kierował Polską Radą Jedności w USA. Wielokrotnie prezesował Zgromadzeniu Europejskich Narodów Ujarmionych (ACEN) w Nowym Jorku. Napisał wiele wybitnych książek. Publikował artykuły w czasopismach zagranicznych oraz emigracyjnych. Zmarł w Waszyngtonie 23 kwietnia 1989 r., nie doczekawszy wolnej Polski, której całe życie służył.

Stefan Korboński został odznaczony Orderem Wojskowym Virtuti Militari V klasy, Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami, Krzyżem na Śląskiej Wstędze Waleczności i Zasługi II Klasy, Medalem Niepodległości, Medalem Pamiątkowym za Wojnę 1918—1921, Medalem Dziesięciolecia Odzyskania Niepodległości.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej uznaje życie i działalność Stefana Korbońskiego za świadectwo niezłomnej postawy człowieka, którego zasługi winny stanowić wzór do naśladowania dla kolejnych pokoleń Polaków.

Senat zwraca się do środowisk wychowawczo-oświatowych i naukowych z apelem o popularyzowanie wiedzy o postaci i osiągnięciach Stefana Korbońskiego.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Marszałek Senatu: *B. Borusewicz*